

Veselības ministrija

Brīvības iela 72, Rīga, LV-1011, tālr. 67876000, fakss 67876002, e-pasts vm@vm.gov.lv, www.vm.gov.lv

Rīgā

Datums skatāms laika zīmogā Nr. 01-11.1/5669
Uz 28.10.2021 Nr. 622.12/5-174-13/21

**Latvijas Republikas
Saeimas Prezidijam**

*STEIDZAMI! Par atbilžu sniegšanu
uz Saeimas deputātu jautājumu Nr.
298/J13*

Veselības ministrija ir saņēmusi Saeimas Prezidija 2021. gada 28. oktobra vēstuli Nr. 622.12/5-174-13/21, ar kuru pārsūtīts Saeimas deputātu jautājums “Saistībā ar Latvijas ārstu biedrības publiski pausto sašutumu par veselības ministra Daniela Pavļuta un Veselības ministrijas neprofesionālo pieeju Covid-19 radītās krīzes risināšanā un valdības un Veselības ministrijas kļūdainajiem un savlaicīgi nepieņemtajiem lēmumiem, un pirms mobilizācijas uzsākšanas neveiktas mērķtiecīgas resursu plānošanas, un plāna neesamības par to, kur tad tie mobilizētie speciālisti tiks nosūtīti. (jautājuma reģistra Nr. 298/J13)”. Sadarbībā ar Veselības inspekciju sniedzam sekojošu skaidrojumu.

Veselības ministrija informē, ka 2020. gada 17. aprīlī tika publicēta uzaicinājuma anketa mediķiem pieteikties darbam slimnīcās, izmantojot aptauju pārvaldības sistēmu «ARKA», kuras pārzinis ir Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija. No š.g. 7.oktobra tika aktualizēts aicinājums mediķiem pieteikties darbam slimnīcās, izmantojot iepriekšminēto aptaujas anketu “ARKA”.

Aptaujas datus apkopo Veselības inspekcija un divas reizes nedēļā, tie tiek nosūtīti tām ārstniecības iestādēm, kuras persona ir norādījusi kā vēlamo darba vietu. Jāņem vērā, ka vairāki pieteikumi var būt no vienas personas un personas ir norādījušas dažādu iesaistes laiku – lielākoties – nepilna laika slodzes ar darba iespējām, piemēram, tikai brīvdienās. Veselības inspekcija slimnīcām nosūta informāciju par visiem mediķiem, kuri izteikuši gatavību iesaistīties darbā ar Covid-19 pacientiem, t.sk. par tām personām, kuras nav reģistrētas Ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu reģistrā.

1. Cik ārsti 2020.gadā ir pieteikušies palīdzēt darbā ar Covid-19 pacientiem, viņu ārstēšanu slimnīcās? Kādi ir Veselības inspekcijas dati?

Atbilstoši Veselības inspekcijas datiem 2020. gadā palīdzēt darbā ar Covid-19 pacientiem ir saņemti 14 pieteikumi no ārstiem.

2. Cik ārsti 2021.gadā ir pieteikušies palīdzēt darbā ar Covid-19 pacientiem, viņu ārstēšanu slimnīcās? Kādi ir Veselības inspekcijas dati? Kad pēdējo reizi Veselības ministrija ir sazinājusies ar šiem ārstiem?

Saskaņā ar Veselības inspekcijas datiem 2021. gadā palīdzēt darbā ar Covid-19 pacientiem, viņu ārstēšanu slimnīcās ir saņemti 33 pieteikumi no ārstiem (dati uz 01.11.2021). Saņemtie pieteikumi, tai skaitā personas kontaktinformācija, ar regularitāti divas reizes nedēļā, tiek nosūtīti tām ārstniecības iestādēm, kuras persona ir norādījusi kā vēlamo darba vietu. Slimnīcas sazinās ar pieteikumu iesniedzējiem un ar katru veic individuālas pārrunas par iespēju dibināt darba attiecības, salāgojot piedāvāto darba apjomu ar slimnīcas vajadzību un darba grafiku Covid-19 nodaļās. Tieši, lai nodrošinātu ātrāku un individualizētu sarunu ar ārstu, kurš pieteicis savu gatavību iesaistīties slimnīcu darbā Covid-19 situācijā, sazinās slimnīcas nevis Veselības ministrija.

3. Cik māsas 2020.gadā ir pieteikušās palīdzēt darbā ar Covid-19 pacientiem, viņu ārstēšanu slimnīcās? Kādi ir Veselības inspekcijas dati?

Atbilstoši Veselības inspekcijas apkopotajiem datiem, 2020. gadā palīdzēt darbā ar Covid-19 pacientiem, viņu ārstēšanu slimnīcās ir saņemti 43 pieteikumi no māsām.

4. Cik māsas 2021.gadā ir pieteikušās palīdzēt darbā ar Covid-19 pacientiem, viņu ārstēšanu slimnīcās? Kādi ir Veselības inspekcijas dati? Kad pēdējo reizi Veselības ministrija ir sazinājusies ar šīm māsām?

Saskaņā ar Veselības inspekcijas datiem 2021. gadā palīdzēt darbā ar Covid-19 pacientiem, viņu ārstēšanu slimnīcās ir saņemti 92 pieteikumi no māsām (dati uz 01.11.2021). Saņemtie pieteikumi, ar regularitāti divas reizes nedēļā, tiek nosūtīti tām ārstniecības iestādēm, kuras persona ir norādījusi kā vēlamo darba vietu. Slimnīcas sazinās ar pieteikumu iesniedzējiem un ar katru veic individuālas pārrunas par iespēju dibināt darba attiecības, salāgojot piedāvāto darba apjomu ar slimnīcas vajadzību un darba grafiku Covid-19 nodaļās. Tieši, lai nodrošinātu ātrāku un individualizētu sarunu ar māsu, kura ir pieteikusi savu gatavību iesaistīties slimnīcu darbā Covid-19 situācijā, sazinās attiecīgā slimnīca nevis Veselības ministrija.

5. Cik ārstu palīgi 2020. gadā ir pieteikušies palīdzēt darbā ar Covid-19 pacientiem, viņu ārstēšanu slimnīcās? Kādi ir Veselības inspekcijas dati?

Atbilstoši Veselības inspekcijas datiem, 2020. gadā palīdzēt darbā ar Covid-19 pacientiem, viņu ārstēšanu slimnīcās ir saņēmti pieteikumi no 54 ārstu palīgiem.

6. Cik ārstu palīgi 2021.gadā ir pieteikušies palīdzēt darbā ar Covid-19 pacientiem, viņu ārstēšanu slimnīcās? Kādi ir Veselības inspekcijas dati? Kad pēdējo reizi Veselības ministrija ir sazinājusies ar šiem ārstu palīgiem?

Saskaņā ar Veselības inspekcijas datiem 2021. gadā palīdzēt darbā ar Covid-19 pacientiem, viņu ārstēšanu slimnīcās ir saņēmti pieteikumi no 33 ārstu palīgiem (dati uz 01.11.2021). Saņemtie pieteikumi, ar regularitāti divas reizes nedēļā, tiek nosūtīti tām ārstniecības iestādēm, kuras persona ir norādījusi kā vēlamo darba vietu. Slimnīcas sazinās ar pieteikumu iesniedzējiem un ar katru veic individuālas pārrunas par iespēju dibināt darba attiecības, salāgojot piedāvāto darba apjomu ar slimnīcas vajadzību un darba grafiku Covid-19 nodaļās. Tieši, lai nodrošinātu ātrāku un individualizētu sarunu ar ārsta palīgu, kurš ir pieteicis savu gatavību iesaistīties slimnīcu darbā Covid – 19 situācijā, sazinās attiecīgā slimnīca nevis Veselības ministrija.

7. Kā Veselības ministrija plāno sniegt veselības aprūpes pakalpojumus Latvijas iedzīvotājiem pēc paredzētās mobilizācijas? Vai ir aprēķināti šādas rīcības ietekme uz dzīvildzi kopumā?

Veselības nozares stratēģiskās padomes 2021. gada 27. oktobra sanāksmē (prot. Nr.9) tika panākta vienošanās, ka mobilizācijas plāns š.g. oktobrī netiks iesniegts valdībai.

Par papildus pasākumiem, lai nodrošinātu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību esošajā epidemioloģiskajā situācijā, Veselības ministrija ir izstrādājusi informatīvo ziņojumu “Par papildu gultu izvēršanu un resursiem Covid-19 pacientu ārstēšanai” (apstiprināts Ministru kabineta 2021. gada 2. novembra sēdē).¹

8. Ar kādiem ekspertiem Veselības ministrija ir konsultējusies šajā jautājumā?

Veselības ministrija konsultējās ar Aizsardzības ministriju.

¹ Pieejams: https://tapportals.mk.gov.lv/legal_acts/d72e9463-fa5f-4180-870d-bf1d704e3fb3

9. Vai slimnīcās, kuras paredzēts pārveidot par Covid-19 pacientu ārstēšanas klīnikām ir pieejama nepieciešamā aparatūra, piemēram, skābekļa nodrošinājums?

Veselības nozares kapacitātes celšanai un noturības stiprināšanai, lai sagatavotos infekcijas atkārtotiem uzliesmojumiem, vienlaikus iekļaujoties ekonomikas sildīšanas konceptā, 2020. gada 8. decembrī Ministru kabinetā tika apstiprināts informatīvais ziņojums “Veselības nozares kapacitātes celšana un noturības stiprināšana Covid-19 apstākļos Latvijā”². Informatīvajā ziņojumā detalizēti aprakstītas konstatētās problēmas un iespējamie risinājumi un norādīts tam nepieciešamais finansējums. Saskaņā ar minēto ziņojumu finansējums slimnīcām tika piešķirts vairākās pozīcijām, t.sk. nepieciešamās aparatūras nodrošināšanai:

1) ieguldījumiem materiāltehniskajam nodrošinājumam – remontu, pārbūves, lai nodrošinātu pacientu plūsmu nodalīšanu un nepieciešamo skābekļa padevi skābekļa terapijas nodrošināšanai Covid-19 pacientiem;

2) lielo medicīnisko iekārtu iegādei, kas nepieciešamas Covid-19 diagnosticēšanai un ārstēšanai, tai skaitā, datortomogrāfiem, ECMO, mākslīgās plaušu ventilācijas ierīces u.c.;

3) medicīnisko iekārtu un medicīnisko ierīču iegādei, kas ļauj novērtēt pacienta veselības stāvokli, sekot līdzi tā izmaiņām;

4) pacientu aprūpei nepieciešamā aprīkojuma iegādei – matračiem, ratiņkrēsliem u.c.;

5) ITK gultu aprīkošanai un jaunu ITK izveidei.

Šobrīd ir izdarīts un nodrošināts:

- diagnostikas iespējas (RTG, datortomogrāfija, laboratorija);
- ārstēšana atbilstoši rekomendācijām;
- ārstēšanas vadlīnijas gan stacionārā, gan ambulatori;
- pacientu stāvokļa novērtēšanas algoritmi;
- pieejami medikamenti (*Remdesvir*, monoklonālās antivielas);
- pārprofilētas gultas un izveidotas jaunas gultas, tai skaitā ITK;
- iegādātas medicīnas iekārtas;
- izveidotas rezerves individuālajiem aizsardzības līdzekļiem un medikamentiem trīs mēnešiem;
- slimnīcās izveidotas tranzīta gultas un nodaļas līdz Covid-19 testa rezultātiem
- tiek nodalītas pacientu plūsmas;
- mainīta veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanas organizācija (pacientu plūsmas, dezinfekcija pēc katra pacienta), ambulatori Covid-19 pacienti pakalpojumus saņem atsevišķā plūsmā.

Realitātē, izvērtējot epidemioloģisko situāciju, saslimstības ar Covid-19

² Pieejams: <http://tap.mk.gov.lv/mk/tap/?pid=40491875>

infekciju un stacionēto Covid-19 pacientu skaitu 2020. gada rudenī, tika secināts, ka minētie rādītāji ir lielāki par iepriekš prognozēto, tāpēc tika veikti slimnīcu kapacitātes celšanas pasākumi, pieprasot nepieciešamo finansējumu slimnīcām^{1, 3, 4, 5, 6, 5, 6, 7, 8}, par kuriem ministrija ziņoja 19.oktobrī informatīvā ziņojumā “Par paveikto veselības aprūpes sistēmas kapacitātes stiprināšanai Covid-19 pacientu ārstēšanas nodrošināšanai un priekšlikumiem neizlietotā finansējuma apguvei”, lūdzot papildu finansējumu papildu Covid-19 gultu atvēršanai esošajā infrastruktūrā un reorganizētajā infrastruktūrā. Vienlaikus Veselības ministrija sagatavoja informatīvo ziņojumu “Plānotā rīcība situācijā, ja stacionēto skaits sasniegtu stacionāros pieejamo gultasvietu skaitu” (ierobežota pieejamība), kas tika apstiprināts Ministru kabineta 2021. gada 12. oktobrī un, kurā tika sniegta informācija par iespējamajiem papildus pasākumiem gultu izvēršanai un kurā tika iekļautas prognozes, ka saslimstība ar Covid-19 un stacionēto Covid-19 pacientu skaits nākamajās nedēļās turpināsies strauji palielināties (2021. gada 24. oktobrī dienā stacionēti ap 180 Covid-19 pacienti un stacionāros 28. oktobrī atrastos 1400 pacienti, bet 2021. gada 31. oktobrī attiecīgi dienā stacionēti 130-200 Covid-19 pacienti un stacionārā atrastos 1100-1900 Covid-19 pacienti). Ņemot vērā minēto un aktuālo epidemioloģisko situāciju Veselības ministrija sagatavoja plānu jaunu gultu izvēršanai ārpus esošās infrastruktūras, paredzot līdz 2021.gada 5.novembrim atvērt 120 gultas Rīgas pašvaldības SIA “Rīgas 1.slimnīcā”(turpmāk – Rīgas 1.slimnīca”), 100 gultas Rīgas pašvaldības SIA “Rīgas 2.slimnīca” (turpmāk – Rīgas 2.slimnīca) un līdz 280 papildus gultām reģionu slimnīcās, kas tika iekļauts informatīvajā ziņojumā “Par gultu izvēršanu Covid-19 pacientiem” un apstiprināts Ministru kabineta 2021. gada 26. oktobra sēdē. Minētajā ziņojumā, izvērtējot slimnīcu un Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta (turpmāk – NMPD) sniegto informāciju, tika secināts, ka esošajā infrastruktūrā, izvērsot papildu gultas Covid-19 pacientu ārstēšanai un piesaistot papildu cilvēkresursus, ir nodrošināta iespēja uzņemt 2035 pacientus. Vienlaikus, ņemot vērā straujo Covid-19 pacientu skaita palielināšanos un nepieciešamību sniegt ārstēšanu lielākam pacientu skaitam, kā īstenošanai nepieciešams papildu medicīniskais aprīkojums, tika izstrādāts Ministru kabineta rīkojuma projekts “Par starptautiskās palīdzības pieprasīšanu”, kas tika

³ Informatīvais ziņojums “Veselības aprūpes kapacitātes stiprināšana Covid-19 pacientu ārstēšanas nodrošināšanai, izvērsot papildus gultas” (apstiprināts Ministru kabineta 2020. gada 8. decembra sēdē (TA-2431, 2020.gada 8.decembra prot. Nr.81. 15§);

⁴Ministru kabineta rīkojums “Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”” (2021.gada 5.janvāra prot. Nr.1. 9§);

⁵ Ministru kabineta rīkojums “Par apropriācijas palielināšanu Veselības ministrijai” (2021.gada 5.janvāra prot. Nr.1. 10§).

⁶ Ministru kabineta rīkojums “Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”” (2021.gada 9.februāra prot. Nr.14. 7§);

⁶ Ministru kabineta rīkojums “Par apropriācijas palielināšanu Veselības ministrijai” (2021.gada 9.februāra prot. Nr.14. 6§);

⁷ Ministru kabineta rīkojums “Par finanšu līdzekļu piešķiršanu no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”” (2021.gada 11.marta prot. Nr.25. 72§);

⁸ Ministru kabineta rīkojums “Par apropriācijas palielināšanu Veselības ministrijai” (2021.gada 11.marta prot. Nr.25. 73§);

apstiprināts Ministru kabineta 2021. gada 26. oktobra sēdē.

Neskatoties uz palielināto gultu skaitu Covid-19 pacientu ārstēšanai, ka arī ieviestajiem ierobežojumiem, dati par saslimstību ar Covid-19 šobrīd neuzrāda situācijas uzlabošanu, līdz ar to Veselības ministrija ir izstrādājusi informatīvo ziņojumu “Par papildu gultu izvēršanu un resursiem Covid-19 pacientu ārstēšanai” (apstiprināts Ministru kabineta 2021. gada 2. novembra sēdē).⁷

Vienlaikus, lai varētu pieņemt atbilstošus lēmumus ambulatorās un stacionārās medicīniskās palīdzības organizēšanai, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests (turpmāk – NMPD) Operatīvajā datu panelī regulāri seko līdzi aktuālākai informācijai Latvijas slimnīcās. Ņemot vērā esošo epidemioloģisko situāciju, NMPD operatīvajā datu panelī apkopo informāciju par dažādu stacionāro ārstniecības iestāžu resursiem (medicīniskās iekārtas (Covid-19, IT un pieejamās gultas, par augstas plūsmas skābekļa terapijas iekārtām, kā arī par skābekļa maskām), iekārtu veidiem (rentģena ierīcēm, angiogrāfiem, vakuuma iekārtām, sūkņiem un citām iekārtām, kas tiek lietoti Covid-19 pacientu ārstēšanai un aprūpei)).

10. Vai ir izveidots plāns, kurās slimnīcās strādās mobilizētie mediķi? Lūdzam to iesniegt.

Veselības nozares stratēģiskās padomes 2021. gada 27. oktobra sanāksmē (prot. Nr.9) tika panākta nākta vienošanās, ka mobilizācijas plāns š.g. oktobrī netiks iesniegts valdībai, jo no sēdes dalībniekiem ir saņemts atbalsts pēc iespējas iesaistīties un sniegt atbalstu resursu nodrošināšanā.

Ar Veselības ministrijas 2021.gada 28.oktobra rīkojumu Nr.215 “Par darba grupu Covid-19 pacientu ārstēšanai nepieciešamo gultu izvēršanai un cilvēkresursu piesaistei” izveidota Ārstniecības procesa nodrošināšanai nepieciešamā aprīkojuma un cilvēkresursu piesaistes apakšgrupa, kurai, sadarbojoties ar gultu izvēršanas koordinēšanas apakšgrupu, jānodrošina datu savākšana, apkopošana un aktualizēšana par Covid-19 gultu izvēršanai nepieciešamajiem cilvēkresursiem un aprīkojumu, kā arī jāplāno, jāgatavo un jāizstrādā risinājumi ārstniecības procesa nodrošināšanai nepieciešamā aprīkojuma un cilvēkresursu piesaistei.

Papildus, Covid-19 pacientu ārstēšanai nepieciešamais cilvēkresursu jautājums pārskatīts arī Veselības ministrija izstrādātajā informatīvajā ziņojumā “Par papildu gultu izvēršanu un resursiem Covid-19 pacientu ārstēšanai” (apstiprināts Ministru kabineta 2021. gada 2. novembra sēdē).⁸

11. Kā tiks apmaksāts darbs tiem mediķiem, kurus Veselības ministrija plāno pieaicināt no citām valstīm? No kurām valstīm tiek plānots aicināt mediķus? Vai tas atbilst ES prasībām? Kādas ir paredzamās izmaksas šo mediķu

⁷ Pieejams: https://tapportals.mk.gov.lv/legal_acts/d72e9463-fa5f-4180-870d-bf1d704e3fb3

⁸ Pieejams: https://tapportals.mk.gov.lv/legal_acts/d72e9463-fa5f-4180-870d-bf1d704e3fb3

iesaistīšanai Covid -19 krīzes risināšanai? Vai nebūtu lietderīgāk šo naudu samaksāt Latvijā strādājošajiem profesionāļiem?

Mediķu piesaistes nepieciešamība no citām valstīm regulāri tiek apzināta, ņemot vērā slimnīcu sniegto operatīvo informāciju, kas pamatā saistīta ar papildu Covid–19 gultu izvēršanu. No kurām valstīm tiks piesaistīti mediķi, būs zināms tad, ja Latvija pieteiks starptautisko palīdzību personāla nodrošināšanā. Latvija potenciāli izmantotu Eiropas Savienības civilās aizsardzības mehānismu, kur izmaksas varētu veidot tikai ar uzturēšanos saistītie izdevumi. Saskaņā ar 2021. gada 26. oktobra Ministru kabineta rīkojuma Nr. 776 “Par starptautiskās palīdzības pieprasīšanu” 7. punktu Veselības ministrija, ja nepieciešams, sagatavos un iesniegs Ministru kabinetā pieprasījumu par finansējuma piešķiršanu no valsts budžeta programmas 02.00.00 "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" 2021. un 2022. gadā, lai nodrošinātu Ministru kabineta 2017. gada 12. decembra noteikumu Nr. 722 "Starptautiskās palīdzības pieprasīšanas kārtība" 3.8. apakšpunktā minēto izdevumu segšanu (valsts nodrošina starptautiskās palīdzības sniedzējam šādu atbalstu: pārtika; dzeramais ūdens; degviela; izmitināšana; iekšzemes transports; medicīniskais atbalsts; sadarbības koordinators; tulki; citi atbalsta veidi).

Vienlaikus šobrīd tiek strādāts pie finansējuma palielināšanas Covid-19 ārstēšanā un citās stacionāru nodaļās nodarbinātajiem, tas ir Latvijā strādājošajiem profesionāļiem.

Veselības ministrs

(paraksts*)

Daniels Pavļuts

Kristīne Kļaviņa 67876094
Kristine.klavina@vm.gov.lv

Dace Roga 67876093
dace.roga@vm.gov.lv

Zane Reinholde 67876190
zane.reinholde@vm.gov.lv

Svetlana Batare 67876042
Svetlana.Batare@vm.gov.lv

Elīza Bērziņa 67876081
eliza.berzina@vm.gov.lv